

լսեր: Օրինակ, եթե նրան հայիոյանք տայիր, չէր լսի, իսկ եթե ասէիր. «հաջի, համեցեք, մի ֆինջան դահոտ անուշ արեք», իսկոյն վազ կը տար:

– Հաջի, մի շոր ձգիր այստեղ, որ վրան նստենք, – եղաւ մեր առաջին պահանջը:

Նա չլսեց: Ես բռնեցի նրա ձեռքից եւ, յատակը ցոյց տալով, բարձր ձայնով ասացի,

– Շո՛ր, շո՛ր բեր:

Նա մրթմրթալով հեռացաւ, բայց շորի փոխարէն մի անել բերեց եւ սկսեց յատակը աւել: Այդ անելի հարկաւոր էր, մենք այդ մասին չէինք մտածել, որովհետեւ հաջիի նշանաւոր յաճախորդներից՝ ով որ եկել էր, ով որ գնացել էր, իր հետքերը թողել էր յատակի վրայ: Այստեղ ընկած էին ձմերուկի բորբոսած կեղեւներ, խաղողի չանչեր, մսի ոսկորներ, չոր հացի կտորներ, կիսավառ մոմի պատառներ, որ աշտանակի փոխարէն կպցրած էին աղիւսի վրայ, եւ եթէ անլացնենք նրանց հետ հաջիի կեղտոտ ֆէսը, որ կռանալու եւ աւելու միջոցին ընկաւ յատակի վրայ, կարելի էր այդ սենեակը կատարեալ աղբանոց համարել:

Երբ հաջին վերջացրեց իր աշխատանքը, մենք յայտնեցինք նրան մեր երկրորդ պահանջը, ասելով, որ լրացուելու ջուր բերէ: Նա դարձեալ չլսեց: Ինձ մտում էր երկրորդ անգամ բռնել նրա ձեռքից եւ աղաղակել. «ջո՛ւր, ջուրէ՛: Նա իբր ոչինչ չհասկացաւ: Հարկաւոր էր նշաններով հասկացնել, թէ ինչի համար էր ջուրը: Ես ձեռքս տարայ դէպի երեսս եւ լրացուելու ձեւեր ցոյց տոհի: Նա էլ ձեռքը տարաւ դէպի պանդոկի բակը եւ ցոյց տոտեց ջրի անազանը, որի մէջ պղնձէ ծորակից ցած էր վազում ջուրը:

Դժոար է որոշել, մե՞նք անելի ծիծաղելի էինք երեւում հաջիի աչքում, թե՞ նա՝ մեզ: Կարծեմ, մենք անելի ծիծաղելի էինք երեւում: Երեւի, նա մտածում էր, այդ ինչ տեսակ ճանապարհորդներ են, որ ոչ ջրի աման ունեն եւ ոչ մի կապերտի կտոր:

Ես համբերութիւնս կորցրի, նրա դանդաղկոտութիւնը անելի վրդովեցրեց ինձ. բռնեցի երկար ականջներից եւ, սաստիկ թափ տալով, գոչեցի.

– Գնա՛յ ջուր եւ օթոց բե՛ր, լսո՛ւմ ես:

Հաջին զգաստացաւ եւ շտապելով դէպի ցած վազեց: Բայց իմ վարմունքը դուր չեկաւ Ասլանին:

– Ի՞նչ պետք է արած, – պատասխանեցի ես, – այդ մարդիկ խնդրելու չեն սովորած. նրանց պետք էիրամայել եւ մտրակով հրամայել...